

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (treće vijeće)

10. veljače 2022. *

„Zahtjev za prethodnu odluku – Valjanost – Pravosudna suradnja u građanskim stvarima – Nadležnost za odlučivanje o zahtjevu za razvod braka – Članak 18. UFEU-a – Uredba (EZ) br. 2201/2003 – Članak 3. stavak 1. točka (a) peta i šesta alineja – Razlika u duljini trajanja razdoblja boravka koja se zahtijevaju za određivanje nadležnog suda – Razlikovanje između državljanina države članice suda pred kojim je postupak pokrenut i osobe koja nije njezin državljanin – Diskriminacija na temelju državljanstva – Nepostojanje”

U predmetu C-522/20,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud, Austrija), odlukom od 29. rujna 2020., koju je Sud zaprimio 19. listopada 2020., u postupku

OE

protiv

VY,

SUD (treće vijeće),

u sastavu: A. Prechal, predsjednica drugog vijeća, u svojstvu predsjednika trećeg vijeća, J. Passer, F. Biltgen, L. S. Rossi (izvjestiteljica) i N. Wahl, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za Vijeće Europske unije, M. Balta i T. Haas, u svojstvu agenata,
- za Europsku komisiju, M. Wasmeier i M. Wilderspin, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

* Jezik postupka: njemački

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 3. stavka 1. točke (a) šeste alineje Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000 (SL 2003., L 338, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 3., str. 133. i izmjena SL 2014., L 46., str. 22.) i mogućih posljedica eventualne nevaljanosti te odredbe.
- 2 Zahtjev je upućen u okviru spora između osobe OE i njezina bračnog druga VY u vezi sa zahtjevom za razvod njihova braka pred austrijskim sudovima.

Pravni okvir

- 3 U skladu s uvodnom izjavom 12. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1347/2000 od 29. svibnja 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim stvarima i stvarima koje se odnose na roditeljsku odgovornost za zajedničku djecu (SL 2000., L 160, str. 19.), koja je od 1. ožujka 2005. stavljena izvan snage Uredbom br. 2201/2003:

„Kriteriji nadležnosti utvrđeni u ovoj Uredbi temelje se na načelu da mora postojati stvarna poveznica između dotične osobe i države članice koja izvršava nadležnost. Odluka o uključivanju određenih kriterija odgovara činjenici da oni postoje u različitim unutarnjim pravnim porecima i da su ih usvojile druge države članice.”[neslužbeni prijevod]

- 4 U skladu s uvodnom izjavom 1. Uredbe br. 2201/2003:

„Europska zajednica postavila si je za cilj uspostavu područja slobode, sigurnosti i pravde u kojemu je osigurano slobodno kretanje osoba. U tu svrhu, Zajednica donosi, između ostaloga, mjere u području pravosudne suradnje u građanskim stvarima koje su potrebne za ispravno djelovanje unutarnjega tržišta.”

- 5 Članak 1. te uredbe, naslovljen „Područje primjene”, u stavku 1. propisuje:

„Ova se Uredba primjenjuje, bez obzira na prirodu suda, u građanskim stvarima koje se odnose na:

(a) razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka;

[...]”

- 6 U članku 3. te uredbe, naslovljenom „Opća nadležnost“, određeno je:

„1. U predmetima koji se odnose na razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka, nadležni su sudovi država članica

(a) na čijem području:

– bračni drugovi imaju uobičajeno boravište, ili

- su bračni drugovi imali zadnje uobičajeno boravište, ako jedan od njih i dalje ima isto boravište, ili
- protustranka ima uobičajeno boravište, ili
- u slučaju zajedničkog prijedloga za pokretanje postupka, ima uobičajeno boravište bilo koji od bračnih drugova, ili
- stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje godinu dana prije pokretanja postupka, ili
- stranka koja pokreće postupak ima uobičajeno boravište, ako je on ili ona tamo imao boravište najmanje šest mjeseci prije pokretanja postupka, a on ili ona je bio državljanin države članice o kojoj je riječ ili, u slučaju da je riječ o Velikoj Britaniji ili Irskoj, tamo imao svoj ‚domicile‘;

(b) prema državljanstvu oba bračna druga ili, u slučaju Velike Britanije ili Irske, prema ‚domicile‘ oba bračna druga.

2. U svrhe ove Uredbe, ‚domicile‘ označava isti pojam koji označava u pravnim sustavima Velike Britanije i Irske.”

7 U skladu s člankom 6. navedene uredbe, naslovljenim „Isključiva priroda nadležnosti u skladu s člancima 3., 4. i 5.”:

„Protiv bračnog druga koji:

- (a) ima uobičajeno boravište na području države članice; ili
- (b) je državljanin države članice ili, u slučaju Ujedinjene Kraljevine i Irske, ima ‚domicile‘ na državnom području jedne od tih država članica,

može biti tužen pred sudovima druge države članice samo na temelju članaka 3., 4. i 5.”

Glavni postupak i prethodna pitanja

- 8 Dana 9. studenoga 2011. OE, talijanski državljanin i osoba VY, njemačka državljanka, vjenčali su se u Dublinu (Irska).
- 9 Prema podacima koje je dostavio sud koji je uputio zahtjev, osoba OE napustila je zajedničko uobičajeno boravište para, koje se nalazilo u Irskoj, u svibnju 2018. te od kolovoza 2019. živi u Austriji.
- 10 Dana 28. veljače 2020., odnosno nakon razdoblja boravka dužeg od šest mjeseci u Austriji, osoba OE podnijela je Bezirksgerichtu Döbling (Općinski sud u Döblingu, Austrija) zahtjev za razvod svojeg braka s osobom VY.

- 11 Osoba OE tvrdi da državljanin države članice koja nije država pred čijim se sudom vodi postupak ima pravo, na temelju poštovanja načela nediskriminacije na temelju državljanstva, nakon što je na državnom području te države boravio samo šest mjeseci, neposredno prije podnošenja svojeg zahtjeva za razvod braka, pozvati se na nadležnost sudova navedene države na temelju članka 3. stavka 1. točke (a) šeste alineje Uredbe br. 2201/2003, što bi značilo neprimjenu pete alineje te odredbe, kojom se zahtijeva razdoblje boravka od najmanje jedne godine neposredno prije podnošenja tog zahtjeva.
- 12 Odlukom od 20. travnja 2020. Bezirksgericht Döbling (Općinski sud u Döblingu) odbio je zahtjev osobe OE, smatrajući da nije nadležan za odlučivanje o njemu. Prema mišljenju tog suda, razlikovanjem na temelju državljanstva koje se predviđa člankom 3. stavkom 1. točkom (a) petom i šestom alinejom Uredbe br. 2201/2003 nastoji se spriječiti da podnositelj zahtjeva manevrima ishodi nadležnost sudova određene države.
- 13 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (Zemaljski građanski sud u Beču, Austrija) je rješenjem od 29. lipnja 2020. potvrdio odluku Bezirksgerichta Döbling (Općinski sud u Döblingu).
- 14 Osoba OE je protiv tog rješenja podnijela reviziju Oberster Gerichtshofu (Vrhovni sud, Austrija).
- 15 Sud koji je uputio zahtjev ističe da se razlikovanje, utvrđeno u članku 3. stavku 1. točki (a) petoj i šestoj alineji Uredbe br. 2201/2003, s obzirom na stvarno trajanje razdoblja boravka zainteresirane osobe, temelji isključivo na kriteriju državljanstva. Nakon što je podsjetio na to da postoje osobe koje su rođene i odrasle u nekoj državi članici a da nemaju njezino državljanstvo, sud koji je uputio zahtjev smatra da taj kriterij ne upućuje na dovoljno bitnu razliku u pogledu integracije zainteresirane osobe i njezine bliske veze s dotičnom državom članicom. Stoga, on dvoji o usklađenosti različitog postupanja koje proizlazi iz tih odredbi Uredbe br. 2201/2003 s načelom nediskriminacije na temelju državljanstva, zajamčenim člankom 18. UFEU-a.
- 16 Osim toga, u slučaju da je ta razlika u postupanju protivna načelu nediskriminacije, sud koji je uputio zahtjev pita se o pravnim posljedicama koje iz toga proizlaze u predmetu poput onog u glavnom postupku.
- 17 U tim je okolnostima Oberster Gerichtshof (Vrhovni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:

„1. Povređuje li se člankom 3. [stavkom 1.] točkom (a) šestom alinejom Uredbe Vijeća br. [2201/2003] zabrana diskriminacije koja se propisuje člankom 18. UFEU-a zato što se njime, ovisno o državljanstvu stranke koja pokreće postupak, u odnosu na članak 3. [stavak 1.] točku (a) petu alineju te uredbe kao uvjet za nadležnost sudova države boravišta predviđa kraće trajanje boravka stranke koja pokreće postupak?

2. U slučaju potvrdnog odgovora na prvo pitanje:

Dovodi li takva povreda zabrane diskriminacije do toga da je, u skladu s temeljnim pravilom koje se propisuje člankom 3. [stavkom 1.] točkom (a) petom alinejom Uredbe br. [2201/2003], uvjet za pozivanje na nadležnost sudova mjesta boravišta za sve stranke koje pokreću postupak, neovisno o njihovu državljanstvu, boravak u trajanju od dvanaest mjeseci ili u pogledu svih stranaka koje pokreću postupak treba polaziti od uvjeta boravka u trajanju od šest mjeseci?”

Prethodna pitanja

Prvo pitanje

- 18 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita protivi li se načelu nediskriminacije na temelju državljanstva, utvrđenom u članku 18. UFEU-a, to da je nadležnost suda države članice boravišta, kako je ona predviđena u članku 3. stavku 1. točki (a) šestoj alineji Uredbe br. 2201/2003, uvjetovana minimalnim trajanjem boravka podnositelja zahtjeva, neposredno prije nego li podnese svoj zahtjev, koji je šest mjeseci kraći od onog iz članka 3. stavka 1. točke (a) pete alineje te uredbe jer je zainteresirana osoba državljanin te države članice.
- 19 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, načelo nediskriminacije ili jednakog postupanja zahtijeva da se u usporedivim situacijama ne postupa na različit način i da se u različitim situacijama ne postupa na jednak način, osim ako je takvo postupanje objektivno opravdano (vidjeti osobito presude od 17. prosinca 2020., Centraal Israëlitisch Consistorie van België i dr., C-336/19, EU:C:2020:1031, t. 85. i od 25. ožujka 2021., Alvarez y Bejarano i dr./Komisija, C-517/19 P i C-518/19 P, EU:C:2021:240, t. 52. i 64.).
- 20 Usporedivost različitih situacija utvrđuje se s obzirom na sve elemente koji ih obilježavaju. Te elemente valja utvrđivati i ocijeniti osobito vodeći računa o predmetu i cilju akta Unije kojim se provodi razlikovanje u pitanju. Usto se moraju uzeti u obzir načela i ciljevi područja u koje ulazi predmetni akt (vidjeti osobito presude od 6. lipnja 2019., P. M. i dr., C-264/18, EU:C:2019:472, t. 29. i navedenu sudsku praksu i od 19. prosinca 2019., HK/Komisija, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, t. 67.).
- 21 Osim toga, Sud je također presudio, kad je riječ o sudskom nadzoru poštovanja načela jednakog postupanja od strane zakonodavca Unije, da potonji u okviru izvršavanja dodijeljenih mu nadležnosti raspolaže širokom diskrecijskom ovlašću kada djeluje u području koje uključuje izbore političke, ekonomske i socijalne naravi i kada treba izvršiti složene ocjene i procjene. Tako na zakonitost takve mjere može utjecati samo očita neprikladnost mjere, koja je donesena u tom području, s obzirom na cilj koji nadležne institucije nastoje postići (vidjeti osobito presudu od 6. lipnja 2019., P. M. i dr., C-264/18, EU:C:2019:472, t. 26.).
- 22 Međutim, čak i kada ima takve ovlasti, zakonodavac Unije dužan je svoj izbor utemeljiti na objektivnim kriterijima koji su prikladni u odnosu na cilj koji se želi postići predmetnim zakonodavstvom (presuda od 6. lipnja 2019., P. M. i dr., C-264/18, EU:C:2019:472, t. 27.).
- 23 S obzirom na navedena načela valja provjeriti nalazi li se, osobito s obzirom na cilj koji se želi postići pravilima o nadležnosti uspostavljenima u članku 3. stavku 1. točki (a) Uredbe br. 2201/2003, podnositelj zahtjeva poput osobe OE, koja uobičajeno boravi na državnom području države članice koja nije država članica njegova državljanstva i koja pokreće postupak razvoda braka pred sudovima te države članice, u situaciji koja nije usporediva s onom podnositelja zahtjeva koji je državljanin navedene države članice, tako da se načelu nediskriminacije ne protivi činjenica da se od prvonavedenog traži da na području te države članice boravi tijekom dužeg razdoblja prije nego li dobije mogućnost podnošenja svojeg zahtjeva.
- 24 Kao što to proizlazi iz njezine uvodne izjave 1., Uredba br. 2201/2003 pridonosi uspostavi područja slobode, sigurnosti i pravde u kojem je osigurano slobodno kretanje osoba. U tu svrhu tom se uredbom u poglavljima II. i III. utvrđuju, među ostalim, pravila koja uređuju nadležnost te

priznavanje i izvršenje sudskih odluka u području raskida bračne veze, pri čemu ta pravila imaju za cilj osigurati pravnu sigurnost (presuda od 25. studenoga 2021., IB (Uobičajeno boravište bračnog druga – Razvod), C-289/20, EU:C:2021:955, t. 31. i navedena sudska praksa).

- 25 U tom kontekstu u članku 3. navedene uredbe, koji se nalazi u njezinu poglavlju II., utvrđuju se opći kriteriji za nadležnost za razvod, zakonsku rastavu ili poništaj braka. Ti objektivni, nekumulativni i isključivi kriteriji odgovaraju na potrebu pravnog uređenja prilagođenog posebnim potrebama sporova u području raskida bračne veze (presuda od 25. studenoga 2021., IB (Uobičajeno boravište bračnog druga – Razvod), C-289/20, EU:C:2021:955, t. 32. i navedena sudska praksa).
- 26 U tom pogledu, iako se u članku 3. stavku 1. točki (a) prvoj do četvrtoj alineji Uredbe br. 2201/2003 izričito navode kriteriji uobičajenog boravišta bračnih drugova i stranke koja pokreće postupak, članak 3. stavak 1. točka (a) peta alineja i članak 3. stavak 1. točka (a) šesta alineja te uredbe dopuštaju primjenu pravila o nadležnosti *forum actoris* (presuda od 25. studenoga 2021., IB (Uobičajeno boravište bračnog druga – Razvod), C-289/20, EU:C:2021:955, t. 33. i navedena sudska praksa).
- 27 Naime, potonjim se odredbama pod određenim uvjetima sudovima država članica na čijem se području nalazi uobičajeno boravište podnositelja zahtjeva priznaje nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze.
- 28 Tako članak 3. stavak 1. točka (a) peta alineja navedene uredbe propisuje takvu nadležnost ako je podnositelj zahtjeva tamo boravio najmanje godinu dana neposredno prije podnošenja tog zahtjeva, dok članak 3. stavak 1. točka (a) šesta alineja te uredbe smanjuje trajanje boravišta podnositelja zahtjeva na šest mjeseci neposredno prije podnošenja njegova zahtjeva u slučaju kada je on državljanin dotične države članice (presuda od 13. listopada 2016., Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, t. 42.).
- 29 Iz sudske prakse Suda proizlazi da pravila o nadležnosti utvrđena u članku 3. Uredbe br. 2201/2003, uključujući ona predviđena u stavku 1. točki (a) petoj i šestoj alineji tog članka, imaju za cilj osigurati ravnotežu između, s jedne strane, mobilnosti osoba unutar Europske unije, osobito zaštitom prava bračnog druga koji je nakon bračne krize napustio državu članicu zajedničkog boravišta i, s druge strane, pravne sigurnosti, posebno pravne sigurnosti drugog bračnog druga, tako što se osigurava postojanje stvarne poveznice između podnositelja zahtjeva i države članice čiji su sudovi nadležni za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze (vidjeti u tom smislu presude od 13. listopada 2016., Mikołajczyk, C-294/15, EU:C:2016:772, t. 33., 49. i 50. i od 25. studenoga 2021., IB (Uobičajeno boravište bračnog druga – Razvod), C-289/20, EU:C:2021:955, t. 35., 44. i 56.).
- 30 Međutim, s obzirom na cilj osiguranja postojanja stvarne poveznice s državom članicom čiji sudovi izvršavaju tu nadležnost, podnositelj zahtjeva, državljanin te države članice, koji zbog bračne krize napusti zajedničko uobičajeno boravište para i odluči se vratiti u svoju zemlju podrijetla, u načelu se ne nalazi u situaciji usporedivoj s onom podnositelja zahtjeva koji nema državljanstvo navedene države članice i koji se tamo preseli nakon takve krize.
- 31 Naime, u prvoj situaciji, iako državljanstvo supružnika nije dovoljno kako bi se utvrdilo jesu li ispunjeni kriteriji iz članka 3. stavka 1. točke (a) šeste alineje Uredbe br. 2201/2003, ipak je već moguće ocijeniti poveznicu tog bračnog druga s dotičnom državom članicom, zbog same činjenice da je on državljanin te države članice, te da s tom državom nužno ima institucionalne i

pravne veze i, općenito, kulturološke, jezične, socijalne, obiteljske i imovinske poveznice. Stoga već takva poveznica može pridonijeti utvrđivanju stvarne poveznice koja podnositelja zahtjeva mora povezati s državom članicom čiji sudovi izvršavaju navedenu nadležnost.

- 32 Takvo je tumačenje, uostalom, potkrijepljeno razmatranjima iz točke 32. eksplanatornog izvješća koje je izradila Borrás, a koje se odnosi na Konvenciju o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima, takozvanu Konvenciju „Bruxelles II” (SL 1998., C 221, str. 1.), koja je nadahnula tekst Uredbe br. 2201/2003. Naime, u skladu s tim razmatranjima, kriterij državljanstva, koji se sada nalazi u članku 3. stavku 1. točki (a) šestoj alineji Uredbe br. 2201/2003, „već jamči da postoji poveznica s dotičnom državom članicom”.
- 33 To načelno ne vrijedi za slučaj bračnog druga koji zbog bračne krize odluči preseliti se u državu članicu čiji nije državljanin. Naime, taj bračni drug prije svojeg braka najčešće s tom državom članicom nikada nije održavao veze slične onima državljanina navedene države članice. Intenzitet povezanosti između podnositelja zahtjeva i države članice čiji sudovi izvršavaju nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze može se stoga razumno utvrditi pomoću drugih čimbenika, kao što je to u ovom slučaju uvjet dovoljno dugog trajanja boravka od najmanje godinu dana podnositelja zahtjeva na državnom području te države članice neposredno prije nego li podnese svoj zahtjev.
- 34 Osim toga, razlika u pogledu najkraćeg trajanja stvarnog boravka podnositelja zahtjeva na državnom području države članice čiji sudovi izvršavaju tu nadležnost, neposredno prije nego li podnese svoj zahtjev, ovisno o tome je li podnositelj zahtjeva državljanin te države članice, počiva na objektivnom elementu koji je nužno poznat njegovu bračnom drugu, odnosno državljanstvu njegova bračnog druga.
- 35 U tom pogledu, od trenutka kada bračni drug zbog bračne krize napusti uobičajeno boravište para i vrati se na državno područje države članice čiji je državljanin kako bi ondje utvrdio novo uobičajeno boravište, drugi bračni drug može očekivati da će se zahtjev za raskid bračne veze, ovisno o slučaju, podnijeti sudovima te države članice.
- 36 Budući da je poštovanje pravne sigurnosti tog drugog bračnog druga, barem djelomično, zajamčeno institucionalnom i pravnom povezanošću koju čini državljanstvo njegova bračnog druga s obzirom na državu članicu čiji sudovi izvršavaju nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze, nije očito neprimjereno da zakonodavac Unije takvu vezu uzme u obzir prilikom utvrđivanja stvarnog trajanja boravka koje se od podnositelja zahtjeva zahtijeva na državnom području te države članice čiji je on državljanin, u mjeri u kojoj se istom poveznicom razlikuje situacija potonjeg podnositelja zahtjeva od situacije podnositelja zahtjeva koji nije državljanin dotične države članice.
- 37 Točno je da se razlikovanje zakonodavca Unije iz članka 3. stavka 1. točke (a) pete i šeste alineje Uredbe br. 2201/2003 temelji na pretpostavci prema kojoj će državljanin biti načelno uže povezan sa svojom zemljom podrijetla nego osoba koja nije državljanin dotične države.
- 38 Međutim, s obzirom na cilj osiguranja postojanja stvarne poveznice između podnositelja zahtjeva i države članice čiji sudovi izvršavaju nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze, objektivnost kriterija koji se temelji na državljanstvu podnositelja zahtjeva, predviđenog u članku 3. stavku 1. točki (a) šestoj alineji Uredbe br. 2201/2003, ne može se osporiti a da se pritom ne dovede u pitanje margina prosudbe zakonodavca Unije koja prethodi usvajanju tog kriterija.

- 39 Osim toga, Sud je također smatrao da se, u pogledu kriterija koji se temelji na državljanstvu dotične osobe, čak i ako donošenje općih apstraktnih pravila u graničnim slučajevima povremeno dovodi do neugodnosti, zakonodavcu Unije ne može prigovoriti da se koristio kategorizacijom jer ona u biti nije diskriminirajuća s obzirom na cilj koji se njome želi postići (vidjeti po analogiji presude od 16. listopada 1980., Hochstrass/Sud, 147/79, EU:C:1980:238, t. 14. i od 15. travnja 2010., Gualtieri/Komisija, C-485/08 P, EU:C:2010:188, t. 81.).
- 40 U ovom slučaju, zakonodavcu Unije ne može se prigovoriti da se, kad je riječ o primjeni pravila o nadležnosti *forum actoris*, djelomično oslonio na kriterij državljanstva podnositelja zahtjeva kako bi olakšao utvrđivanje stvarne poveznice s državom članicom čiji sudovi izvršavaju nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze, pri čemu je dopuštenost tužbe za raskid bračne veze podnositelja zahtjeva koji je državljanin te države članice uvjetovana prethodnim navršavanjem razdoblja boravka koje je kraće od onog koje se zahtijeva od podnositelja zahtjeva koji nije državljanin navedene države članice.
- 41 Iz toga slijedi da, s obzirom na cilj osiguranja postojanja stvarne poveznice između podnositelja zahtjeva i države članice čiji sudovi izvršavaju nadležnost za odlučivanje o raskidu dotične bračne veze, razlikovanje koje zakonodavac Unije čini u tom kriteriju državljanstva podnositelja zahtjeva u članku 3. stavku 1. točki (a) petoj i šestoj alineji Uredbe br. 2201/2003 ne predstavlja različito postupanje koje se temelji na državljanstvu zabranjeno člankom 18. UFEU-a.
- 42 S obzirom na sva prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti tako da načelo nediskriminacije na temelju državljanstva, utvrđeno u članku 18. UFEU-a, treba tumačiti na način da mu se ne protivi to da je nadležnost sudova države članice na čijem se državnom području nalazi uobičajeno boravište podnositelja zahtjeva, kako je ono predviđeno člankom 3. stavkom 1. točkom (a) šestom alinejom Uredbe br. 2201/2003, uvjetovana minimalnim trajanjem boravka podnositelja zahtjeva, neposredno prije podnošenja njegova zahtjeva, koje je šest mjeseci kraće od onog predviđenog člankom 3. stavkom 1. točkom (a) petom alinejom te uredbe jer je dotična osoba državljanin te države članice.

Drugo pitanje

- 43 S obzirom na odgovor na prvo pitanje, drugo pitanje ne treba ispitati.

Troškovi

- 44 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (treće vijeće) odlučuje:

Načelo nediskriminacije na temelju državljanstva, utvrđeno u članku 18. UFEU-a, treba tumačiti na način da mu se ne protivi to da je nadležnost sudova države članice na čijem se državnom području nalazi uobičajeno boravište podnositelja zahtjeva, kako je ono predviđeno člankom 3. stavkom 1. točkom (a) šestom alinejom Uredbe Vijeća (EZ) br. 2201/2003 od 27. studenoga 2003. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u bračnim sporovima i u stvarima povezanim s roditeljskom odgovornošću, kojom se stavlja izvan snage Uredba (EZ) br. 1347/2000, uvjetovana minimalnim trajanjem boravka

podnositelja zahtjeva, neposredno prije podnošenja njegova zahtjeva, koje je šest mjeseci kraće od onog predviđenog člankom 3. stavkom 1. točkom (a) petom alinejom te uredbe jer je dotična osoba državljanin te države članice.

Potpisi